

8. Бакиева, З. Р., & Мухаммадхўжаев, Б. Б. (2018). Возможности информационно-коммуникационных технологий в формировании личности учащихся.

9. Elmurzaevich, M. O. (2023, November). IMPROVING DIGITAL COMPETENCE USING CLOUD TECHNOLOGIES. In E Conference World (No. 2, pp. 148-153).

10. Mamarajabov Odil Elmurzaevich, Akhmatov Eldor Umar ugli, Creating an electronic textbook on computer science in the autoplay program , E Conference World: No. 2 (2023): Switzerland

OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA O'QUV JARAYONINI BOSHQARISH

K.Z.Mamatkarimov

BIMM toyanch doktoranti

@k-beck@mail.ru

Ta'limdagi jarayonlarni boshqarish - bu natijalar va ish jarayonlarini optimallashtirish maqsadida ta'lim muassasalarida asosiy bo'lgan barcha faoliyatga yo'naltirilgan boshqaruv sohasi.

Ta'limdagi jarayonlarni boshqarish - bu davlat, xususiy va davlat muassasalarida o'qitish jarayonlarini boshqarishga qaratilgan jarayonlarni boshqarish sohasi.

U ta'lim faoliyatining asosiy qismini tashkil etuvchi va institutlarning ustunlariga xizmat qiluvchi ko'plab tadbirlar va tashabbuslarni birlashtiradi, ular: pedagogik boshqaruv va ma'muriy boshqaruv.

Texnologiya kundalik muammolarni hal qilish uchun mavjud. Ta'limni boshqarishda texnologiya ta'lim mutaxassislarning ishini oson va tezlashtiradi.

Texnologiya quyidagi yo'llar bilan yordam berishi mumkin:

- Boshqaruv jarayonlarini yanada samaraliroq qiladi: avtomatlashtirish xarajatlarni, kechikishlarni va isrofgarchilikni bartaraf etishi va jarayonlarni doimiy ravishda optimallashtirishi mumkin.

- Talabalarning ish faoliyatini kuzatishda yordam beradi: avtomatlashtirilgan jarayonlar sizga ma'lumotlarni to'plash va qayta ishlash imkonini beradi va natijada talabalarning imtihon natijalarini, ularning zaif tomonlarini, topshiriqlarni bajarish uchun qancha vaqt ketishini va boshqalarni yaqindan kuzatib boradi.

- Boshqaruv ko'rsatkichlarini nazorat qilish imkonini beradi: Ta'lim muassasalarini biznes sifatida o'ylash, tashkilot faoliyatini nazorat qilish uchun asosiy ishlash ko'rsatkichlari yoki KPI yaratishni talab qiladi. Texnologiyadan foydalanib, natijalarni real vaqtda o'lchash va tahlil qilish mumkin.

KPI o'zi nima?

KPI - bu kompaniyaning ma'lum bir jarayon, strategiya yoki muayyan harakatlardagi samaradorligini o'lchaydigan ko'rsatkichlar. KPIlarni doimiy ravishda baholash kompaniya uchun kerakli natijalarga erishish, shuningdek, u qayerda turganini va qanday yaxshilash kerakligini tushunish uchun juda muhimdir. KPI asosiy ishlash ko'rsatkichi degan ma'noni anglatadi.

- Pedagogik menejment: o'qituvchilar va professorlarni boshqarish, o'qitish metodologiyasi, talabalarning o'zaro munosabatlari, topshiriqlar va boshqalar kabi barcha rejalashtirish va o'qitish tashabbuslarini ilgari suradi.

- Ma'muriy boshqaruv: tashkilot resurslariga g'amxo'rlik qilishga qaratilgan va jismoniy, insoniy va moliyaviy resurslarni boshqarishda ishtirok etadi.

- Inson resurslarini boshqarish: bunda tashkilot ichidagi barcha ishchi kuchlari boshqariladi.

Ta'limdagi jarayonlarni boshqarishni tashkil etuvchi barcha tadbirlarni va ularning barchasining ish jarayonidagi ahamiyatini hisobga olgan holda, ularning chaqqonlik va yordamga ega bo'lishini ta'minlash juda muhimdir.

Ta'lim muassasasini boshqarish juda murakkab vazifadir. Yaxshi ta'lim rejimini saqlab qolishdan tashqari, menejerlar biznesning moliyaviy, odamlar va mijozlar kabi ma'muriy qismi bilan shug'ullanishlari kerak.

Texnologik taraqqiyot ham ushbu muassasalarga o'z jarayonlarini yaxshilash imkonini beradi. Ta'limni boshqarish tizimi ma'muriyatni qo'llab-quvvatlash va maktabni boshqarishni osonlashtirishga xizmat qiladi.

Ta'limni boshqarishdan maqsad - nazorat va boshqaruv vositalari orqali o'quv boshqaruv jarayonlarini birlashtirish va shu tariqa vazifalarni avtomatlashtirish va menejerlarning kundalik ishlarini soddalashtirish.

ta'lim vositalarini takomillashtirishga qo'shimcha ravishda, maktablar endi biznes boshqaruviga ham ko'proq e'tibor berishadi, chunki ta'limni boshqarish tizimlari muassasalarga turli yo'llar bilan ta'sir qiladi:

- Menejerlar: tashkilot uchun biznes parametrlarini yaratishga yordam beradi, jarayonlarni avtomatlashtiradi va jarayonlar ustidan ko'proq nazoratni ta'minlaydi.

- Talabalar: o'z baholarini, to'lov sanalarini va boshqa xizmatlarni onlayn platformada kuzatishi mumkin, u ham xizmat portali sifatida ishlaydi.

- O'qituvchilar: darslarni va boshqa akademik majburiyatlarni yaxshiroq tashkil qilishlari va ish soatlarini yaxshiroq nazorat qilishlari mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. G.A.Majidova, K.Z.Mamatkarimov. Oliy ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarning o'rni. Educational Research in Universal Sciences. ISSN:2181-3575. 236-238 b.

2. Хасанов, А. А. (2012). Межпредметные связи как дидактические условия повышения эффективности учебного процесса. Образование через всю жизнь: непрерывное образование в интересах устойчивого развития, 10(2), 142-143.

3. Ziyodulla o'g'li, M. K. Oliy ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarning o'rni.